

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorcijski
Malega lista. Naslov: Mali list, Trieste, ca-
sella centro 37. — Urad: via Imbriani 9-III.

Odgovorni urednik: dr. L. BEROČ.

POSAMEZNA ŠTEV. 30 STOTINK.

NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5
L., četrt leta 3 L. — IZVEN ITALIJE
celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 6 L.

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

CENA OGLASOV IN OBJAV

Za 1 cm višine v 1 stolpec 4 T.

Pri 5 kratni objavi 20% popusta, pri 10 kratni 30%
pri 20 kratni 40% pri 50 kratni 50%

SI: 30 stotink vsaka beseda
v navadnem tisku; mastno 40 st. beseda; z
VELIKIMI ČRkami 60 st. beseda. Pri
stažnem oglaševanju primeren popust.

Mali koledar.

Petek, 8. aprila: Žalostna M. B. — So-
bota, 9.: Marija Kleofa; Demeter; Kre-
scencija. — Nedelja, 10.: cvetna (oljčna).
— Ponedeljek, 11.: Leon; Belina. — To-
rek, 12.: Zenon; Julij. — Sreda, 13.: Her-
menegild; Ida. — Četrtek, 14.: veliki
četrtek; Justin. — Petek, 15.: veli-
ki petek.

MALE NOVICE

Pismo iz Francije.

Draga prijateljca Mihec in Jakec! Vsak
teden vaju nestupno čakamo, da prispe-
ta tudi do nas; ob ponedeljkih vaju do-
bivamo. Tukaj nas je kakih 30 Sloven-
cev. Pošljamo pozdrave vsem v domovi-
ni. Povemo tudi to; kdor se je namenil
v Francijo, naj nikar ne hodi kar tako
brez delovne pogodbe, ali pa da mu vsaj
kak prijatelj preskrbi delo. Tega ne misli,
da boš brž ujel zlatega telčka. Kakor
povsod, je treba tudi tukaj denar dobro
zaslužiti. Kdor je zdrav in krepak pa že
zasluži. Tukaj v Montiersu eni precej
dobro zaslužijo, nekateri pa hočejo iti
domov.

Mivšek Matija.

Smrt pobira.

Č. g. Ignacij Počivalnik, župnik v Ba-
zovici pri Trstu, je umrl dne 1. aprila,
previden s sv. zakramenti. Bolehal je že
dalj časa. Rojen je bil v Trziču na Go-
renjskem 28. julija 1868., v mašnika
posvečen 2. julija 1890. Služboval je v
Rojanu, Brezovici, Slivju, Krkavcih in
nazadnje v Bazovici. Skofija ga je odli-
kovala z naslovom konzistorijalnega
svetnika. Vrlemu gospodu daj Bog večni
mir in obilno plačilo za vse, kar je do-
brega storil svojemu ljudstvu!

Luzzatti.

Umrl je v Rimu na 29. marca Luigi
Luzzatti, znamenit mož v italijanskem
političnem življenju. Bil je svoječasn
celo ministrski predsednik. Najbolj se
je odlikoval v gospodarskih in finan-
cialnih rečeh. Dosegel je skoro 86. leto
starosti. Rojen je bil v Benetkah, ko je
tam še Avstrija vladala.

Almanah kraljevine S H S.

V Zagrebu je izšel pravkar 3. zvezek
obširnega informativnega dela, ki nosi
naslov »Almanah kraljevine Srba, Hr-
vata i Slovenaca«. Prinaša pregled o
zgodovini, ustavi in upravi Jugoslavije,
pa tudi popis kulturnega in gospodar-
skega stanja Ta 3. zvezek stane 250 di-
narjev. Cel Almanah (3 zvezki) pa 550
Din. Naroča se pri uredništvu Almanaha,
Zagreb, Marovska 30.

Stoletnica.

Dne 26. marca je preteklo 100 let od
smrti slavnega glasbenika Betovena
(Beethoven). Stoletnico so posebno sla-
vili na Dunaju, kjer je nekoč preživel
večja del življenja. Betoven velja za naj-
večjega glasbenega skladatelja vseh
časov.

Predelani priimki.

Glede priimkov, ki imajo latinski ali
italijanski koren, je veljalo na Tirol-
skem, da se uradno predelajo, da bodo
nazunaj imeli italijansko obliko. Ta na-
redba je sedaj raztegnjena tudi na naše
dežele. Lovrenčiči, Boštjančiči, Fabjan-
čiči, Alijančiči, Antončiči, Gregorčiči,
Krševani, Benedičiči in drugi taki bodo
praksrščeni.

Posojilo za Rim.

Rimska mestna občina je najela v
Ameriki veliko posojilo, 30 milijonov
dolarjev. Obresti bodo po 6.50. Emisijski
kurz je 91 %, to je, za 100 dolarjev dolž-
nega pisma dobi dolžnik 91 dolarjev v
gotovini, 9 dolarjev pa obdrže posoje-
valci za dobro roko.

Uvedba proste luke

Znamenita vladna seja

V torek dopoldne so imeli ministri
sejo, na kateri so se obravnavale važne za-
deve. Med temi je tudi vprašanje prostih
luk. Kakor je vsakomur znano, imamo
n. pr. v Trstu le ozek pas, kjer se lahko
kupčuje brez carine. Če pa greš z blagom
čez carinsko mejo, moraš plačati
carino po tarifih, ki veljajo povsod na
državnih mejah. Novi vladni ukrep ima
svoj pomen v tem, da se bo prosti pas
raztegnil na celo mesto. Kako daleč in
do kje, to bo seveda minister preštudiral
in natančno določil.

Štirinajst obmorskih mest v Italiji bo
deležnih dobrote proste luke od 1. ja-
nuarja prihodnjega leta. Naredba bo
imela veljavo 30 let. Tudi Benetke, Trst
in Reka bodo imele prosto luko.

Z uvedbo prostih luk bo znatno olaj-
šana in poenostavljena carinska kontro-

la, ki ne bo več tako sitna in nadležna,
kakor je bila v dosedanjih »Punti fran-
chi«. Radi večjega obsega prostih luk
bo mogoče ustvariti v njihovi notranjosti
razne industrije, ki bodo proizvajale
iz nezacarinjenih surovin izvozne izdel-
ke. S prostimi lukami bo znatno pospe-
šena velika trgovina, ki ne bo več tako
naviezana na razne sezone in na višino
prevoznih cen, ampak bo imela lahko
vedno pri roki velike zaloge v prostih
lukah shranjenega blaga. Blago doma-
čih industrij bo imelo v prostih lukah
svoja tržišča za surovine in se ji ne bo
treba več zatekati pod večkrat neugodni-
mi pogoji na velika inozemska tržišča.
Od tega bodo imeli veliko korist tudi
domača pomorska plovba in domači de-
narni zavodi, ki bodo znatno pomnožili
svoj promet.

Prijateljska pogodba med Italijo in Mažarsko

Grof Bethlen, ministrski predsednik
mažarske države (Ogrske) je prišel v
Rim: Spotoma se je oglašil tudi v Trstu.
V Rimu je bil slovesno sprejet. On in
Mussolini sta svečano podpisala pogodbo
o prijateljstvu in razsodišču med Ita-
lijo in Mažarijo. Svečanost se je vršila
dne 5. aprila v palači Chigi. V znak pri-
ateljstva je Mussolini podaril Bethlenu
za Mažare dve znameniti starinski knji-
gi, v katerih so postavbe ogrskega kralja
Matije Korvina (kralja Matjaža). Na Ka-
pitolu je bil potem slavnosten obed, ki
se ga je udeležilo kakih 70 odličnih oseb.

O bistvu nove pogodbe je izšlo uradno
poročilo, ki pravi, da je pogodba osno-
vana po sledečih temeljnih vidikih:

1. **Italijansko-mažarski odnošaji:** Ka-
kor je bilo povdarjeno in kar je treba
znova jasno povdariti, ne predstavlja po-
godba nikakega novega pojava v odno-
sajih med obema državama. Smatra se
lahko za nekako priznanje in pravno
ugotovitev dejanskega stanja v italijan-
skoogrskih odnošajih, ki so se razvijali
vedno krepkeje v pravcu pristrčnosti in
sodelovanja.

2. **Odnosaji do držav Malega sporazu-
ma:** Pogodba je iste narave in iste da-
lekosežnosti, kakor jo imajo dosedanje
prijateljske pogodbe, katere je sklenila
Italija z mnogimi evropskimi državami,
zlasti pa s Čehoslovaško, Romunijo in
Jugoslavijo. Zato se danes podpisana

pogodba samo pridružuje, a ne naspro-
tuje onim pogodbam. Kakor niso zasle-
dovala one pogodbe nikakih, drugim
državam nasprotnih namenov, tako ne
more tudi ta pogodba povzročiti nikake-
ga vznemirjenja v katerikoli evropski
državi.

3. **Splošni položaj v Evropi:** Nova po-
godba predstavlja korak naprej v raz-
voju politike posameznih sporazumov,
katero vodi Italija v Evropi. Zato je ta-
ka politika mnogo bolj pozitivna, nego
tista, ki se opira samo na splošne in za-
to bolj površne sporazume. Poleg tega
bo nova pogodba znatno prispevala k
razčiščenju političnega položaja v srednji
Evropi, kar bo v korist ne samo sred-
njeevropskega, ampak splošnega evrop-
skega miru. V nasprotju s politiko blo-
kov in nasprotujočih si zvez, ki je pre-
ostala od vojne in ki še vedno obstoja,
ustvarja ta vrsta politike konkretna
dejanja mednarodnega pomirjenja.

Tako se glasi uradno pojasnilo. V Ri-
mu se je tudi govorilo o mažarskem
izhodu na morje na Reki. V ti reči se
bodo pogajanja nadaljevala in čimprej
zaključila.

O sklepu gornje pogodbe je italijanski
poslanik Bodrero v Belgradu uradno
obvestil jugoslovansko vlado ter poja-
snil, da omenjena pogodba ni naperjena
proti nikomur.

Nov svetilnik v Trstu.

V Trstu na Greti proti Barkovljam
stoji visoko na robu nov svetilnik. Rav-
nokat so gradbena dela končali. Upati
je, da bo kmalu zasvetil. Takrat bo se-
veda velika slovesnost. Vrh svetilnika
je kip boginje Zmage s perutmi.

Huda ženska.

V Sibiriji se je pojavila dobro organi-
zirana četa kmetijskih fantov, ki nastopa
proti boljševikom. Vodi jo hetman Orlov.
Sedaj se je zvedelo da je hetman preob-
leščena ženska z imenom Jelena Senina.
Boljševiki so ji ustrelili moža in jo po-
tem grozno mučili. Ušla jim je na kme-
te in tam nastopala kot možki. Vse jo
je imelo rado in jo sledilo, ko je dobila
po izropanju boljševiškega vlaka obilo
municije in orožja. Sedaj straši boljševi-
vike, ki pa je kljub ogromnim vojaškim
silam ne morejo dobiti v roke.

Naši dobitki.

Za dobitke Ljudske pratike so se
oglasili dozdej trije srečni. Eden iz
Knežaka, ki pa ne mara biti imenovan,
je zadel blago za moško obleko. Jože
Bandi s Prebenega št. 34 je zadel dobi-
tek 6 brisač. Francka Ferjančič iz
Črnega vrha nad Idrijo št. 55 je zadela
odejo. Za dva dobitka se ni še nobeden
oglasil. Tem, ki so zadeli, se pošljejo
dobitki na dom.

Izboren plavač.

V Severni Ameriki je lepo mesto Los
Angeles, ob morju. V morju notri je
otočje Catalina Morski rokav med obre-
žjem in otočjem je 36 km širok. Ameri-
ški milijonar Wrigley je razpisal na-
grado 25.000 dolarjev za tistega, ki bo to
ožino preplaval. To je zelo težko, ker
je v morju polno tokov in tudi polno
somov. Priglasilo se je nad 100 plavačev

MIHEC: Po logih se oglašja ptičji spev,
budi nam v srcu radosten odmev.
JAKEC: Veselju naj se umaknejo skrbi,
Vstajenja prapor iz daljav blešči.

in plavalk. Čez je priplaval Kanadec
Young, šele 17 let star. Bolno mater je
imel in je lepo zanjo skrbel; slišal je
o nagradi in je šel plavat. Po plavanju
je dobil vse polno ponudb od kinov in
gledališč in je podpisal pogodbo, ki mu
zagotavlja 150.000 dolarjev.

Zopet nenavadno ozdravljenje v Lurdu.

Anglež John Traynor je bil v svetov-
ni vojni hudo poškodovan. Ležal je 5
let v bolnici in desne roke ni mogel po-
polnoma nič uporabljati. Poleg tega je
imel hude krče in vojaške oblasti so ga
po 6 letih odpustile, kot neozdravljive-
ga. Leta 1923. je romal v Lurd in tre-
nutno popolnoma ozdravel. Bil je stras-
ten kadilec, a na dan čudežne ozdravit-
ve se je v zahvalo za dobljeno zdravje —
popolnoma in za vedno odpovedal to-
baku.

Vino spremenil v vodo.

Neki posestnik v Prekmurju se je
vračal z vozom iz vinograda. Peljal je
sod vina. Med potjo ga je napadla žejna
in ker se je peljal mimo neke gostilne,
je zavil na dvorišče, sam pa se je podal
v sobo. Liter za litrom je romal na mi-
zo in pil je vsak. Ko so nekateri videli,
da je možakar pozabil na voz zunaj, so
si dovolili precej predrzno zabavo. Odprli
so sod, ga izpraznili in potem napolnili
s studenčnico. Debelo je gledal preva-
rani možakar, ko je doma mesto vina
postavil pred družino vrč vode.

OPOMBE

»Oh ta razdor!« Tako so milo zastokale
Novice, ko je Mali list pritiskal prst na
rano v članku »Besede in dejanja« (Ma-
li list št. 13). Samo razdiranje! sama
hudobija! Če bi bil Mali list za slogo, bi
molčal o prestopkih in slabih zgledih
tržaške gospode; on pa še kaže in vpije:
glejte jih, eno govore, drugo delajo! To
pa ni lepo, kajti za gospodo veljajo dru-
gi predpisi nego za kmete in delavce.
Torej Mali list razdira narodno fronto.
Ti paglavci ti poredni!

Slabo slovenščino pišejo Novice, kadar
so hude. Kdor ima natrpano glavo libe-
ralnih rečenic, mu je domače preniko-
in prostaško. Le tuje, kar moč nesloven-
sko, tisto je imenitno. Oni menijo, da
»situacija ni še normalna«, »smatrajo de-
lo razdora kot izdajalsko na naših
bistvenih interesih«, trdijo, da je Mali list
pisal »na način, kakor bi...« Tudi Plu-
tove Urše niso še našli. Njim bi zapel
Prešeren kako takole: Primorcev naših
jezik poptujčevavši ste krivi, da se kmet
jezi o slovi bravši.

Nezdravo kri očitajo edinjši piscem
Malega lista. Pri edinjših se pa opaža,
da je zvođenelo črnilo.

»Klerikalen« je Mali list, vendar ga
večina dukovščine obsoja. Ti dve trditvi
sta v enem in istem članku Novic. Kaj
torej pomeni »klerikalen«? Morda je
tisti klerikalen, ki se ne ponuja zastoj?

Volitve v Avstriji

Mala avstrijska republika si je dobro opomogla od nesreč, katere je vojška pustila v delež narodom nekdanjega cesarstva. Republika se je znala otresti vojaške nadvlade. Prisiljena je bila skrečiti izdatke za vojsko in s tem opustila milijone davčnega denarja, da se je mogel uporabiti za koristne reči v deželi. Umni diplomatje so znali pridobiti naklonjenost veselih, dobili veliko posojilo in z njegovo pomočjo uredili denarstvo, ki je danes trdno kot le kaj.

Ustava

avstrijske republike je napredna, to je avtonomistična. Dežele (Štajerska, Koroška itd.) imajo večjo samostojnost kakor nekoč v cesarstvu. Ljudstvo v svobodnih volitvah odločuje, katerim strankam bo pripadlo odločevanje v državnih in deželskih rečeh.

Stranka.

V Avstriji se rujeta za premoč dve glavni stranki: krščanski socialisti in brezverski socialisti (socialni demokratje). Oboji imajo v programu delo za socialno reformo in splošno preuredbo družbe in države, toda ločijo se v osnovnih vprašanjih: čemu je človek na svetu? kaj je njegov namen? Krščanski socialisti se drže vere v Boga stvarnika ter naukov katoliške cerkve, socialni demokratje pa taje Boga in dušo in uče, da je človek le višje razvita žival.

Človek bi rekel v prvi naglici, da je vera v državnih rečeh postranska reč. Avstrija uči drugače. Tam sta obe odločilni stranki tega prepričanja, da je ravno vera najvažnejša javna zadeva. Krščanski socialisti trdijo: Brez vere v Boga ne more človeštvo trajno srečno živeti in prosperovati. Socialni demokratje pa grme: Vera je kriva, da človeštvo ne pride do sreče in zadovoljnosti. Najprej treba iztrebiti vso vero v nadnaravne reči, šele potem se bo dalo kaj uspešnega storiti za izboljšanje življenja na zemlji.

Kaj pravi ljudstvo?

Če bi bilo vprašanje vere zares čisto stranska in za javno življenje brezpomembna zadeva, menimo, da bi stranki, ki se rujeta za vero, ne imeli mnogo pristašev. Toda ljudstvo samo čuti, da

se odločuje o krvavo resnih rečeh, ki segajo do korenin človeškega bitja. Zato se največje mase volilcev zbirajo okoli zastav ene ali druge stranke, kakoršno je pač osebno prepričanje posameznika.

Obe glavni stranki imata svoje razkolnike, kateri pa nimajo upanja na znatne uspehe. Od socialnih demokratov so odcepljeni komunisti, ki gredo letos na svojo pest v volilni boj. Od krščanskih socialistov pa se je ločil znani bogoslovni profesor Ude, ki oznanjuje nekakšno gospodarsko stranko (Wirtschaftspartei). Ne eni ne drugi razkolniki ne bodo pri volitvah kaj posebnega dosegli.

Kaj pa nacionalisti.

Nacionalisti se v Avstriji navadno imenujejo »Vsenemci«. Hočejo biti boljši Nemci, kakor so drugi, ter zlasti gonijo tisto, da naj se Avstrija zdini z Nemčijo (Anschluss!). Glede vere so pristaši nacionalizma mlačni; so brezverci, a ni jim do tega, da bi se dosledno proti veri borili. Proti socialnim demokratom so v ostrem nasprotju, ker sami zastopajo liberalne kapitalistične nazore in težnje.

Pri vladanju avstrijske republike imajo Vsenemci velik vpliv zato ker nobena od obeh glavnih strank ne more odločevati sama brez njihovega zaveznitva.

Kdo vlada.

Nekaj časa so bili na vladi socialni demokratje, njim na čelu dr. Bauer. Krščanski socialisti so jih vrgli s pomočjo vsenemcev in večji del povojnih let je bila vladna moč pri krščanskih socialistih, katerih prvi mož je bogoslovni profesor dr. Seipel (izg. Sajpel). Kadar je vsenemcem greben preveč porastel, so jih krščanski socialisti obrzdale na ta način, da so se sporazumeli s socialnimi demokrati. Tako se je politika majala naprej, zdaj nagnjena bolj na levo, zdaj bolj na desno.

Volilna borba.

Na belo nedeljo bodo zopet volitve v državni zbor na Dunaju in obenem v deželne zборе. Do volitev je prišlo prav radi vedno večje napetosti med glavnima strankama. Socialni demokratje so vedno silneje tiščali na to, da naj se ne-

vera vpelje uradno v vse javno življenje. Zlasti pri šoli je prišel spor do viška; kdor ima mladino, ima prihodnost.

Da rešijo javno življenje in zlasti šolo poplave nizkotnega materializma, so se krščanski socialisti združili z vsenemci na skupno volilno listo (Einheitsliste). Tako je glavna parola v volilnem boju: tu krščanska kultura — tam boljševiška kultura. V Avstriji se odločuje veliko vprašanje: ali je še v Evropi toliko duševne sile in npravne resnobe, da se otme pred barbarstvom, ali ne več? Ko so pred stoletji Turki teptali Evropo, se je njih moč razbila pred Dunajem. Sedaj se mora streti z drugačnimi sredstvi nevarnejši naval barbarskega materializma.

Kaj pa koroški Slovenci?

Nastopili bodo samostojno pri volitvah kot »Koroška slovenska stranka«. »Koroški Slovenec« piše v 13. številki:

»Vera, rod in dom, za to so se bili, ki so bili pred nami. Se bomo bili tudi mi, z volilnim listkom v roki. Za našo vero, ker brez te nam ne bo dobro na svetu. Že zavoljo naših otrok, ki naj vedo, da je nad nami Praviča in Ljubezen, v katero naj imajo vero.«

Bili se bomo za naš rod. Za jezik, ki so ga govorili in ga še bojo po južnem Koroškem. Za to, da ne bodo svojega starega rodu pozabili naši otroci. Da bodo zvedeli v šoli, da je tudi slovenski rod spoštovanja vreden, čeprav je rod kmetov in dninarjev.

In bili se bomo za naš dom. Zemlja, ki jo gnojimo z znojem, naj bo samo naša. In kar bomo v trudu pridelali, hočemo pošteno zamenjati za stvari, ki jih ustvarja roka delavca. Se bomo bili, da ne bomo omagali pod težo skrbi, kako plačati davek gospodi.

To so naša načela. Te bodo zastopali naši poslanci.«

Kaj nam z dežele pišejo

KLANEC.

O lepo uspelem misijonu v Klancu smo prejeli še en dopis, iz katerega pričujemo sledečo podrobnost: G. župni upravitelj J. Soklič je v svoji gorečnosti tudi župljanom italijanske narodnosti preskrbel duhovnika iz Trsta, ki je v soboto popoldne in v nedeljo jutraj zanje pridigal v italijanskem jeziku, in sicer v Klancu in v Podgorju. Tako je g. upravitelj pokazal srcu pravega katoliškega slovenskega duhovnika, ki ljubi vse narodnosti brez razlike. In tudi ljudstvo samo je bilo povsem zadovoljno, da so bili tudi Italijani postreženi.

DOLINA.

K dopisu o smrti in pogrebu Marije Strajnovce, objavljenemu v 14. številki M. l. smo prejeli še sledečo pripombo splošnega pomena: Pri nas je stara šega, da se skoraj vsak pogreb konča v gostilni s pijačo, petjem in večkrat tudi z godbo. Proti tej nelepi razvadi je hotela Marijina družba enkrat odločno nastopiti. Namesto take pogrebščine so Mar. družabnice lepše ukrenile, da so na 8 dan smrti svoje tovarišice pristopile k sv. obhajilu in molile za večni pokoj njene duše.

PREM.

Ker tudi pri nas Mali list z veseljem čitamo, naj se tudi o naših razmerah v njem kaj zve. — Pred leti smo imeli kmetijsko podružnico. Imela je svojo drevesnico in je članom oddajala lepa sadna drevesca. Možje, zakaj ne bi kaj takega oživili zopet, pa bi prenehala tatvina sadnega drevja. Podružnica je imela tudi razne kmetijske stroje; kje so? kdo skrbi zanje? Na Premu je bilo tudi izobraževalno društvo, ki je prirejalo predstave in predavanja ter na ta način delovalo za ljudsko izobrazbo. Sedaj pa se nas je polastilo neko malodušje; ne znamo in ne moremo si pomagati. Kjer se par mož sestane, je samo tamlanje; kaj bo, kako bo! Leta 1923. so občinski odbori prosili, naj se združi več malih občin v eno samo s sedežem na Premu. Upali smo, da se bodo s tem zmanjšali stroški. Zgodilo se je nasprotno. Imamo podeštata, tajnika, dve uradnici, občinskega slugo in pred kratkim smo dobili še stražnika. Čemu neki je potreben stražnik? Saj so na Premu kr. orožniki, kateri vzorno skrbijo za red. — Nedavno so dobili »strici« od vaških načelnikov tiskovine, s katerimi so se morali zglasiti na občinskem uradu zaradi

PODLISTEK

Jindřich Š. Baar

1) (Prevedel Grušenjka)

Mrliška žena.

I.

Kakor pahljjača so ležale krog Poseka dolge proge rodovitnih polj in travnikov. Vleklo so se in se širile od srenje do gozdov, in le ravnočrtne, zelene meje in rušnate ceste so jih delile, vsak-sebi. Po spomladanskih deževih oprane ozimne so že zelenele in se kodrale sveže kakor salata; med njimi pa so se črnile tudi lehe, ki so šele čakale pomladne setve. Solnce jih je konečno stegnilo kvišku in topel veter je posušil razore, da je bilo mogoče iti na polje. Zimski mrazovi so bili kepe zdrobili v prah, zemlja se je valila pod plug in dišala, škrijanec je žvrgolel nad glavo, plužne so škripale, orači so si veselo popevali, rumena zrna jare pšenice in ječmena so padala kakor zlat dež v vlažne brazde. V enem tednu je bila pomladna setev končana.

Le Močila so še pričakovala pluga in brane. Njih lega je bilo najslabša v celem katastru poseškem. Modri pradedje so imeli tam velikanski občinski ribnik, ki je bil poln postvri in urhov; zložno so delili njega čisti in umazani dohodek; istotako od rib in močvirja. Vsako šesto leto pozimi so vode iz ribnika izpustili in lovili v njem, kmet je dobil po tri, bajtar po dve in kajžar po eno ribo, urhi so pritkali deci, ostanek se je prodajal po teži takoj na jezu vsakemu ki je prišel.

Celo zimo potem je bilo v ribniku veselo: črpala se je voda, blato se je kopalo, nakladalo se na vozove in se gromadilo po poljih. S pazljivim

očesom so gledali na to, da bi si kdo ne nstrgal za lopato preveč te ribnikove naplave. Z združeno roko pa so cel ribnik do dna preorali, spet nasuli, pridelek spravili, vodo v ribnik vnovič napeljali, zalego postvri kupili in jih v Močila spustili ter imelimir za dobo šestih let.

Tako govore o tem stare zemljiške knjige in drugi zapiski.

Po modrih pradedih so prišli še bolj modri potomci. Zatič v ribniku je polagoma segnil, tlak razpokal, požiralo se napolnilo, stene so bile preluknjane, skratka: cela Močila so vpila na popravo. Okoli petdeset zlatnikov je znašal proračun stroškov ne oziraje se na delo.

»A kaj nam je treba ribnika? Škoda vsakega vinarja za popravo«, so se odzvali posamezni glasovi opozicije pri občinski seji.

»Kaj torej z njim?« je oprezno vprašal glava Poseka mladi starešina Jirak.

»Kaj z njim? Pustimo ga naj leži na travniku. Razdelimo si ga in vsak naj gospodari čez svoj del. Močila dajejo dandanes dohodke le vsakih šest let, potem pa bomo imeli dobiček in spravljali pridelek vsako leto.«

»Kje vzamem blato za polje?«

»Saj se lahko tudi brez blata gospodari.«

»Ribnik nam ob nalivih zadržuje poplavo okolice, cest in občine.«

»Ako se to zgodi, bomo brez dela.«

»In tudi brez rib.«

»Kdor jih poželi, naj si jih kupi!«

»Kakor vidite«, je zaklical Jirak »sem jaz proti temu. Močil bi se jaz ne dotaknil. Naši pradedje so vendar nekaj razumeli o tem.«

»Tokrat so bili drugi časi in druge razmere, nego danes. Danes je treba svet obdelovati in ne ga pustiti ležati neobdelanega celih šest let. Pradedje so imeli tam ledino, ker niso imeli niti pojma o razumnem gospodarstvu; niso gojili repe

za krmo, niso sejali detelje, pasli so živino, niso videli ne repice ne večne detelje, orali so plitvo z lesenim plugom; mi pa se ne ravnamo po tem.«

Jirak je čutil, da je navidezno poražen; ali nekaj mu je vendar reklo, da ima prav, da ribnik naj ostane ribnik. A nobeden mu ne priskoči. Vsi ob zidu molče, kakor ribe v Močilah, le kričače je slišati. Ko bi se vsaj dva ali trije vzdignili in korajžno odzvali, on, starešina, bi one ukrotil. A takole sam proti vsem...

»Jaz kot starešina ne morem soglašati s tem in tudi ne bom nikdar«, je rekel hitro in jezno; »ako nočete drugače, odložim starešinstvo in stopim iz občinskega odbora.«

»To bi moral že davno storiti«, je še podražil neki odbornik in osoda Močil je bila zapečaten. Iztrebili niso le blata, ampak razvozili so čez zimo tudi nasip. Ribnik so preorali, povlekli in posejali s travnimi semeni.

Na nastalih delih pa vendar ni vzrastla, kakor se je pričakovalo, tečna trava ampak le ostrica, usivec in mah. Piča je bila kislja in še konji je niso marali; tla so bila vedno mokra, počejala so in so le s težavo dajala tisto malo košnje.

Jirak je hodil z glavjo pokonecu kakor vitez, a nikdo izmed ostalih sosedov ni hotel priznati pogreška. Narobe; saj je znano, da modre glave so vsak dan bolj prebrisane. Tako je bil Posek nekega dne iznenaden z novim društvom - vodno zadrugo.

»Odpeljimo vodo iz Močil, uredimo tok potoku in izkopljimo odvodne jarke; tako postanejo iz pustih travnikov še prvovrstna polja!«

Nekaj je sicer pomagalo, ali Močila so ostala Močila; kot spomin na vodno zadrugo pa je ostal precejšen dolg. Posamezni deleži niso bili samo že davno razdeljeni, ampak tudi v zemljiških knjigah pripisani sosedom; oralo se je na njih, sejalo in spravljalo, toda vsak si je rekel natihem: »Ta Močila nam je bil sam vrag dolžan!«

davka na samce. Vaškim načelnikom je prinesel dotične tiskovine občinski sluga v spremstvu stražnika. Čemu dva? In kako pride, da morajo načelniki vršiti posle obč. sluge? Dodamo še to, da premska občina šteje 1547 prebivalcev; šmihelska je večja, pa ima samo enega tajnika.

Občan.

KOŠANA.

Bliža se Velikonoč, vesel praznik za vsakega katoličana. Pa ne samo pobožni verniki, ampak tudi plesavke se v naši fari pripravljajo z vso vnemo za ta praznik. Odkar je prišel z višjega mesta ukaz, da morajo dekleta hoditi v cerkev pokrite, so naš g. župnik odločno zahtevali, da se ukaz izpolnjuje. Žalibog je več takih, ki ne marajo ubogati. Sedaj pa celo agitirajo okrog, naj bi na Veliko soboto vsa dekleta prišle k Vstajenju razoglave. Hotele bi g. župnika žaliti in se javno upirati cerkvenim predpisom. Dekleta! če se za Velikonoč tako pripravljate, ne boste s Kristusom slavile vstajenja, ampak z Belcebubom. Niste nič poslušale postnih govorov? Morale bi bile pač pravočasno prihajati v cerkev; si pa čevlje in oblake nanažite v soboto zvečer, če v nedeljo zjutraj ne utegnate. Po sedanjih poti pa ne smete nadaljevati, pridite že k boljšemu spoznanju!

Dekle.

AVBER.

Po padcu velezaletnega poteštata gosp. Josipa Gerbca, ki je županoval v treh občinah, (Tomaj, Avber, Štjak) smo dobili občinskega komisarja rač. Caso-ta prefektorskega uradnika, ki je pregledal vzorno delovanje gospoda Gerbca. Pregledovanje je trajalo skoro pol leta. Tomajci ki so v prvi vrsti čutili dobrodelnost g. Gerbca, so pripravili g. Casotu poslovlino večerjo, ter mu za spomin podarili zlato kolajno. Mi Avberci pa smo bili manj veseli in sicer samo radi tega, ker smo v tem času dobili občinski proračun, ki znaša skoro 40.000 lir, dočim je znašal tja do 1923. vselej izpod 5000. Gospod Caso je dejal da je vršil le svojo uradniško dolžnost. Verjamemo! Toda nas pri tem peče naš žep. Sedaj, ko smo dobili novega poteštata v osebi g. prof. Josipa Serafinija, imamo donj edino tole prošnjo, da nam zniža proračun vsaj na polovico, drugače bo za naše gospodarstvo »joja«.

DIVAČA.

Naša, v prometnem, oziru nekdanj tako živahna vasica, vedno bolj nazaduje. Vzrokov je več. Pred vsem se je mnogo domačinov pa tudi tujcev, ki so imeli delo in kruh pri železnici, izselilo. Eni so se podali v Jugoslavijo, drugi zopet drugam, vsak v svojo rodno državo. Ostala je le še peščica naših železničarjev, a še ti so bili prestavljeni lansko leto v stare kraje in namesto njih so prišli drugi. — V kulturnem pogledu pa je bolje, da molčimo. Radi bi se razgibali, pa se ne moremo. Več živahnosti pa pride v vas na poletje. Tedaj nas obiščejo tržaški letovniki, ki si pridejo semkaj iskat razvedrila, počitka in prijetnega hlada v bližnjem borovem gozdu. Pa tudi v drugem oziru smo doživeli nekaj sprememb. Pred žel. postajo smo dobili majhen park. Mesto dose-danjih lesenih vaških svetilk se postavijo železne in to v večjem številu kakor dosedaj. Svetilke so prišle iz Trsta. Omeniti moramo še, da je bila lansko leto šola, zopet enkrat po dolgem času, pobeljena. Bil je pa tudi skrajni čas, ker je kazala res siromašno lice. V šoli se nahaja tudi otroški vrtec.

KLENIK na Pivki.

Z ozirom na dopis v 13. štev. M. l. dobilo je uredništvo od neprizadete strani izjavo, da je bil napad proti vaškemu načelniku neopravičen. Obžalujemo, če so je dotičnemu delala krivica in pozivamo dopisnike s to priliko, naj poročajo vedno le dognano resnico, ne praznih sumničenj ali vaških govoric. Naše stalne dopisnike tudi prosimo, naj pazijo, da ne bi morda kdo zlorabil dopisovanja za kake osebne namene ali znanje nad svojim nasprotnikom.

VELIKI OTOK pri Postojni.

Tovarišu gasilec v spomin. Dne 25. marca je umrl po dolgi in mučni bolezni naš zvesti tovariš Fran Pavčič. Bil je v najlepši dobi 27 let. Skoro eno leto je bolehal, pa ves čas udano trpel, dokler ga ni rešila smrt. Zapustil je ženo in otroka. Bil je dober oče in vzoren gospodar, priljubljen pri vseh. Marsikatero oko se je orosilo ob pogrebu. Zvestega tovariša so pokopali gasilci in mu poklonili tudi venec v zadnji pozdrav.

Bila je kratka Tvoja pot življenja, okusil si na nji dovolj trpljenja. Zdaj mirno odpočij se v hladni jami, življenja šum in boj Te več ne drami.

JELŠANE.

Dragi »Mali list«! Od nas večkrat poročaj kaj zajemljivega, kar pomeni, da smo še živi, čeprav le bolj za silo. Siromaščina je danes povsod. Tudi pri nas imamo sila visoke občinske takse. Govorilo se je, da nam bodo napeljali električno razsvetljavo; že v oktobru smo posekali drogove za napeljavo v nadi, da bomo v dolgih decemberskih nočeh že bajno razsvetljeni ne le pri nas, ampak tudi po drugih vaseh ob naši lepi državni cesti. Se danes nimamo niti navadne petrolejke, da bi svetišla vsaj v temnih nočeh; zoper nezgode se moramo zavarovati na lastne stroške. V občinskem uradiu mrgoli gospodov in gospodičen, pričakuje se pa še nov transport. Umevno je, da se rabi več prostorov. G. podeštat se je namenil predelati našo kapelanijo, v kateri občina začasno gostuje navzlic temu, da ima sama 2 lastni hiši. V kapelaniji sta bivala svoječasno po dva kapelana, a v sedanjem pomanjkanju duhovščine in nobenega. Pričakuje mo pa v kratkem vsaj enega zopet. Kapelanija ni last občinarjev jelšanske politične občine, ampak last faranov jelšanske vasi. Le-te je na 25. marca podeštat povabil skupaj, da bi dali svoje privoljenje za prezidavanje kapelanije. Grozil je, da bo v nasprotnem slučaju preložil sedež občine iz Jelšan v Šapljan, ki so uro daleč od nas, imajo pa železniško postajo. Vkljub ti grožnji smo vsi možje odrekli zahtevano privoljenje.

Pri nas smo imeli od 6. III. do 13. III. ponovitev sv. misijona. Z velikim veseljem so se ga farani udeleževali; navzlic slabemu vremenu je bila vsak dan natlačena cerkev. Kako ganljivo je bilo videti može in fante, ki so potrpežljivo čakali po celi dan okoli spovednic; in nekateri so čakali že zjutraj ob treh pred cerkvenimi vrati. Naš preč g. dekan so izjavili, da je bilo nad 5000 sv. obhajil. Ob sklepu sv. misijona se je blagoslovil krasen kip presv. Srca Jezusovega, kateremu se je posvetila cela župnija. Vršila bi se bila procesija z najsvetejšim okoli vasi, ali oviralo je slabo vreme. Bog daj da bi obrodil ta sv. misijon obilo sadu.

Ravno tiste dni se je izgubila neka stara žena in Liše, katere niso še našli.

Deseti brat na Suhorju

Stara navada je, de se na pustno nedelo kej uot več pije, tudi jest sm šev v voštarijo ses muojim prjatlam, res jje de sva ga annalu prieveč švrkala pa sm tudi u pondelek dielav pakuro, taku me jje vjedalu in ščipalu in zmiram me jje nekaj želuode przdigavalu, pa mje pršlu na misu kaku sm biv lani na pust na Sihuorji, in suo mi muožaki pravli, de pr njih kuhajo duosti šnuopca, pricc sm si mislu de bmi prou strila ana dva glažka tiga medganga. V torek navse zguda sm sie annalu vatbi naštimov in jo mahniv guor puo ciesti. Tam na pu puoti sm zegliedov dva fanta ki sta puopravljala bicikle in limaia gume; stuopiv sm k njima jn prieci mi jje hadu zavonjalu, puogliedov sm bl uot blizek pa sm videv de anmi glieda ana flajšca šnuopca ses varžeta, prašov sm ga, če mi da, de bi jest ankrat puotegniv ses nje, kar je prov rat storiv. Taku mje šlu puo gliđih inu prieci mje vsa buoliez n pasala. »Ja fajn ruoba je tu sm si mislu in hitev požirat, pa mje riekru tisti fant: »Voblast, mi buoš pa res vse spilu«. Jest sm mu dav flajšco skuorraj prazno nazaj jn jih prašov, de vat kuot sta jn de kam griesta, pa sta mi riekra, de sta ses Sihuorje jn de se pelasta v Bolunc. Natu sm sie puosloviv uot njih, in hitru mahav pruti muojmi cilji. Kukr hitru sm pršev do Sotlarja sm zegliedov mojga prjatla ses Barke; prieci je prteku h meni jn mi riekru: »Ma kej sie zmiram vicaš tuot vakuli, kaj ti pej zdej manka, narbrž de si pršev pogliedat, če buoš kmali piv vuodo ses Suhorce jn Padeža«. Jest sm mu vadgavuru, de zdaj ne mislim it gliedat, sej zdej več ne kuopajo, buom šev an druji buot, kadar buodo šie dielali, kukr sm čev ldi puovedat, Prašov sm ga če

Le Jirak je govoril to povsod samozavestno in glasno. Posebno pa danes, ko se je od božjega jutra ubijal na svojem deležu, oral, vlačil, in se trda zemlja ni in ni hotela razdrobiti. Pod nebom so se podili sivi oblaki in se pripravljali k dežju. Namoči naj to preorano zemljo, še po štirinajstih dnevih ne bo mogoče do nje. Priganjal je zato sebe in vprego, da bi le bil ves oves do večera v zemlji, potem pa naj se zgodi volja božja. Z Močil je bilo daleč do doma; zato so krmili opoldne na polju in so tudi prinesli oraču sem kosilo. Jirak je šel svoji hčeri naproti; že na cesti ji je odvzel košek iz rok in ji naročil: »Hitro se obrni, steci nazaj domov in reči materi, naj vse pusti in pride sejat, ker bo kmalu deževalo!«

Zena je pritekla kot veter: »To se ti mudi! Rekel si, naj pridem še le ob treh, a naenkrate se mora to zgoditi takoj.«

»Ozri se na nebo!« se je Jirak zadrč čmerno in ni več spregovoril besede. Švrknil je z bičem po konjih in težka brana je srdito zahreščala. Ostri železni zobje so mleli in ravnili ilovnato zemljo za setev. Zena si je nasula polno naročje semena in je že mahajoč z roko hodila od enega konca do drugega.

Solnce se je medtem skrilo za oblake in se naglo ohladilo. Mrzel veter je zavel od severozapada. Jirak pa je ta čas povzdignil oči proti oblakom in pomislil: »Le uro da bi še vzdržalo, da bi za ženo še povlekel, sicer mi to zdaj še vrane požro in nič ne vsklje.«

»Obleci se! Veter vleče oster kot nož!« se je opomnila žena gospodarja, ki je jezdil po polju brez jope in jopiča in se močno potil.

»Si že gotova?« je odvrnil mož radostno iznenaden. Še danes končam in ne neham, tudi če bi moral biti tu do noči. Mrz mi ni, potim se jaz in konji; in je hitro povlekel brano vsevprek, da bi bilo tako vse zrnje dobro zagrnjeno.

Jirakovo je vjel dež že na potu do doma.

Postala je in se ozrla na Močila. Videla je tam belo srajco in rokave kakor krila; kmet je tam še vedno vlačil, grozil utrujenim konjem z bičem in jih silil v korak.

»Da bi se vsaj zdaj že spomnil in oblekel jopo nase!« je pomislila žena v skrbeh.

Medtem se je vlila taka ploha, da je morala pokriti glavo z vrhnjo suktnjo in teči domov, ako ni hotela biti do kože premočena.

Zares ni Jirak na Močilah odnehal, dokler ni bil z delom gotov. Ničesar ni čutil, za nič se ni brigal, le na brano in konjem na hrbet je gledal. Ko je polje že tretjič povlekel, je postajal zadovoljen. Celo dejal si je: Ko bi le zdaj poškrpilo! Oves bi bil gotov, namočil bi se in bi lažje vsklil.«

Kakor na poklic je dež prišel; gospodar pa je še v najsilnejši plohi vlekel vsevprek brano in drobnil kepe, dokler ni bilo konečno polje kot miza. Potem je postal pri vozu.

S konj se je kadilo in gorak pot je kapal z njih. Naglo jih je pogrnil z gorko plahto in nazadnje je še sam segel po jopiču in jopi. Oba sta bila mokra in mrzla kot led. Otresel se je, ko ju je oblekel, a mokra srajca se je tesno oprijela razgretega života...

Naglo je zapregel. Ko je odšel s polja, se je že mračilo. Noge so ga bolele in se mu zdele težke kot centi, tako se je upehal v ti zemlji za oralom in brano. Gnalo ga je, da bi sedel na voz in se oddehnil.

»Ne smem, moram teči da bi se segrel, si je dejal in copotal ob konjih, ki so čvrsto korakali proti topli staji.

Jirak se vso pot ni segrel. Doma je še konje nakrmil in s služkinjo še ostalo žito spravil. Še k večerji za mizo ni sedel. Mrz ga je prevzel in ga prisilil v posteljo.

»Kaj pa ti je?« ga je žena prestrašeno vpra-

šala. Kmalu pa se je spomnila, kako ga je videla v dežju vleči brano...

»O ti palica trda ti!« ga je ostro ozmerjala. »Nisi mogel ubogati in obleči jope? Aha premočen si, zato te treset!« Naglo je oparila posušeno bezgovo cvetje. »Spotiti se moraš in jutri boš dober.«

Jirak je ležal kot skesan grešnik pod težko pernico in ni niti dihal. Spoznal je da je storil neumnost, a bilo je prepozno. Samo na Močila se je jezil in na vse, kar je bilo z njimi združenega. Z drugih polj bi se lahko mirno vrnil, bi se ne gnal tako z delom in bi sebi in konjem prizanesel. A Močila so daleč kakor Amerika in spomladna setev je na njih zelo slaba. Prav rad vidi, da je ž njo že gotov. Pokorno je popil bezgov čaj in se potil vso noč kakor v parnem kotlu.

Zjutraj je sicer vstal, a je bil tak, kakor da bi ne bil svoj: vse ga je bolelo, život je bil kakor polomljen, v grlu ga je davilo, v prsih ga je zbadalo in stiskalo, kakor bi cent železa ležal na njih. Še dihati ni mogel.

»Ko se razhodom, ne bo nobenega nahoda več.« je pomislil in šel hitro po svojih opravkih. Pa se ni razhodel. Opoldne že ni več kosil, vsak tek do jedi je zgubil in le mrz in mrz ga je tresel...

»Proti prehladu pomaga najbolj lipov cvet,« je rekla žena. »Ta mrz mora potem iz tebe.« Zvečer ga je spet sama zdravila.

Zjutraj je bil spet še slabši, žena pa si ni znala več pomagati.

»Rožica!« je zbežala ven in poklicala hčerko, »skoči naglo k mrliški ženi, da bi hitro prišla semkaj, ker je atek obolel.«

Po kratkem času je pri Jirakovih tiho odprla vrata mala, suha babica, siva kakor miška...

(Se nadaljuje).

jimajo res prunih domači snop, in de kaj je z njihovim Prosvetnim društvom, če je še kej živu al če je vre finilu, ker sie več nič ne čuje uot njega, pa on mi ni tev nič puovedat, ker je muogu jet balincat, jest pa sm skleniv, de buom muogu it sam ankrat če puogliedat, kaku se kej jimajo muoji komeratje. V tih muojih zavednih mislih sm vre pršu u vas, vlih kso vlačli ploh; prov fajn so sie držali, anka meni sie jie dopalu, puosebno adn napis na dili, kse jie brav »Živjo samski davk«. Natu me jie adn star muož povabiv ses sabo; jest sm ga prov z veseljem ubogav, prnesu mi jie an kuos zašinka jn vina in mi je praviv, de imajo duosti slivovca u vasi, ma de ni vobenga kšefta ses njim. Puotlej sva šla šie k Botegarji, in sva annalu prieveč požirala, ker hmali jie začielo vsie se kruožit vakuli mene. Drugi dan sm sie zbidiv tam na ani praproti, taku me jie ratahu sram, de nism tev čakat fruštka, ampak sm jo popihav duol puo lobrnicah pruti cesti.

Kaj se vidi v Lokvi

Z velikim veseljem pričbimo sledeče vrstice, napisane od delovne roke lokavskega kmeta:

Kje Lokev leži, je znano marsikateremu Brkinu, Pivčanu in Podnanoscu, ker leži blizu Trsta. Po naših prometnih cestah se prepelje mnogo sena, sadja, oglja, posebno dosti pa drv. Naj se ustavim takoj pri drvah: tu vidim, kako čudno potratno ljudje z gozdom ravna. Kar čudim se, od kje ta drva in koliko časa še bo to šlo tako naprej. Mislim, da ne več dolgo. Kmalu bodo zgornje vasi take, kakor je bila naša vas pred 50 leti: goli hribi, s kamenjem posuti. Mi se moramo zahvaliti gozdnim oblastem in sprevidnosti posameznih posestnikov, da so s pridnim sajenjem in varčnim ravnanjem te groblje spremenili v lepe šume. Vrednost se danes ne da preceniti. In ta vrednost raste od leta do leta, pa tudi naša vnema ne jenja. Še vedno naprej se pridno zasaja, posebno jesen, bukev, borovec; največje zanimanje pa je za **spreko**; letos nasadimo na tisoče in tisoče. Navesti moram še to, da smo z veliko požrtovalnostjo in velikimi denarnimi stroški gozd razdelili in to ravno še pravočasno pred 2 leti. Pridnim in skrbnim gospodarjem se poznajo njihove parcele, kjer so lepo urejene poti, nanovo zasajeni prej še prazni prostori, odstranjeno trnje in ničvredno gumovje.

Nekaj drugega lepega so pri nas zeleni travniki, natrošeni s hlevskim gnojem. Kmet, ki je do nedavna imel po dve kravi redi zdaj štiri, in kjer so bile prej štiri, jih je zdaj šest in več. »Od kod toliko gnoja?« bo vprašal drvar iz Brkinov. Odgovor je lahek: tisti čas, ko ti sekaš, ne delaš na senožeti; tvoja živina raztresa gnoj po kolovozih in cestah; dva dni v šumo, dva dni v Trst, pa je pomolzena krava in gozd.

Seveda tudi pri nas še mnogo manjka zlasti v poljedelstvu. Naš kmet je marljiv in delaven, a nekoliko preveč trmast in starokopiten; seveda so tudi izjeme. »Jaz delam, kakor so delali moji pradedje,« to je stalen rek, »kaj mi bo časopis?« Če mu govoriš o železnem plugu, sejalnem stroju, travniški brani, rekel ti bo, da si bedak, če se ukvarjaš s takimi rečmi. Velika je zaostalost posebno v sadjereji in vinoreji. Pravijo, da sadje in trta pri nas ne uspeva, toda poskusiti ne marajo. Ne enega oreha, ne ene trte niso vsadili, pa hočejo vedeti, da ne uspeva. Posekati in prodati pa so znali.

Tako sem povedal na kratko, kaj je pri nas dobrega in v čem smo zaostali. Priporočam našim kmetijskim strokovnjakom, naj se več zanimajo za našo vas. Potrebni smo pouka v poljedelstvu, sadjarstvu, vinarstvu, čebelorej, pa tudi v sviloreji. Dobro nam bi delo kako predavanje, pa tudi strokovni časopisi in knjige bi se morale bolj razširiti med nami.

Gospodarstvo

Za enkrat bo. »Banca Commerciale Italiana«, največji zasebni denarni zavod v Italiji, je naredila v preteklem letu 107 milijonov dobička. Razdelila je 13% dividendo.

Cene po Istri. Črno vino: Koper 280-310, Pola 220-240, Buje 250, Buzet 230, Kaštelir 220, Motovun 200-250. Belo vino: Koper 250-280, Pola 210-230, Buje 200-250, Buzet 210, Kaštelir 160-220, Motovun 170-240. Olje: 8-11 lir liter. Seno: 35-60.

Po čem je lira?

Dne 6. aprila si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 86.— L.
za 100 š. kron — 62.— L.
za 100 fr. frankov 82.— L.
za 100 šilingov — 300.— L.
za 1 dolar — 20.50 L.
za 1 funt — 100.— L.

Naša pošta.

Boršt (Vaščan). Stvar, o kateri pišete, je zelo pereča splošna zadeva; je pa težko o nji pisati v krajevnih dopisih.

Kmečko tajništvo.

R. M. Posredovali smo na finančni intendanci. Vaša prošnja je v likvidaciji od 10. februarja 1927. Tako hitro stvar ne gre. Saj smo vam že zadnjič odgovorili, da imate **pravico** do poviška.

Urdih Matija Kostanjevica. Informirali smo se na finančni intendanci. Naj se kdo izmed vaših zglaš pri nas.

Sčuka Jožef Volčjigrad. Kakor smo zvedeli na finančni intendanci ste vi že sami pismeno prosili da se zadeva poviška uredi. Vaša prošnja se pregleda še enkrat. Treba počakati.

Uradnica. V zadevi likvidacije penzijskega zavoda smo vam pisali pismo.

Urar. Ako vam čas dopušča, zglasite se pri nas.

Andrej Purič

TRST
Via Media št. 6
Kovaški
mojster

IZVRŠUJE: Vsakovrstna stavbena dela - Železne ogreje in omrežja - Takojšnja izvršitev - Štedilniki vseh vrst - Izdeluje tudi železne roletes - Poprave, spopolnitve.

MALI OGLASI

DOBER SVET je zlata vreden. Proti slabosti in bolečinam v želodcu in glavi, slabemu teku in prebavi, grenkosti v grlu, zaprtju, uživajte »Gastrin«. — Izkušeno sredstvo proti kašlju, prehladu, navadnim pljučnim boleznim, influenci, težkemu dihanju je **Prsni sirup**. — Proti oslovskemu kašlju je preizkušeno sredstvo **Sirup balsamicus**. — Uspešno sredstvo proti trganju v udih in kosteh, proti bolečinam in trganju v plečih, v križu, v glavi je »**Reumazan**« kot tekočina, a »**Liniment Lanomentol**« kot mazilo. — Za kožne bolezni se rabi z gotovim učinkom »**Šentjurjevo mazilo**«, izvrstno za rane, ture, opekline, odrtine; prepreči prasad, meči in celi. — **Odlikovani laboratorij LEKARNA PRI ODREŠENIKU - Bistrica.**

SAMO potom energičnega zdravljenja z Glykolom se ozdravi glavobol, šibkost, malokrvnost, obnemoglost. Izdalek lekarna Castellonovich, Trst, Via dei Giuliani 42. V januarju je lekarna odprta tudi ponoči.

SMILAJOD (Trpoški sok), izborno sredstvo proti arteriosklerozi, revmatizmu in težkemu dihanju, kašlju in kataru, uspešno čistilno sredstvo, posebno priporočljivo za osebe, stare nad 50 let, se prodaja samo v lekarni Castellonovich Trst, Via Giuliani 42 (Pri Sv. Jakobu blizu slovenske šole).

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kroje Po ugodnih cenah. Tvrška Gastone Dolinar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

UČENCA 15-16 let starega, poštenih staršev in z primerno izobrazbo, večšega tudi italijanskega jezika, ki ima veselje do trgovine sprejemam takoj.

Zobozdravnik
dr. Sardoč D.
ordinira
v Trstu
via M. R. Imbriani 16, III.
(Prej via S. Giovanni)
od 9-12 in od 3-7.

Poravnajte naročnino!

ZDRAVNIK
Dr. IGOR FRANKO
absolvent dunajske klinike,
ordinira odslej samo
v IL. BISTRICI
vsak dan
od 10 - 12 in od 15 - 17 h.

Stab. Tip. Silvio Spazzal - Trieste

Jakob Bevc
urarna in zlatarna
TRST - Campo S. Giacomo št. 5
ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah.
KRONE plačuje više kot vsi drugi.
ZALOGA raznovrstnih ur in zlatenine.

Kadar vabiš na krst ali praznuješ ženitovanje, kadar obhajaš god ali rojstni dan, ali karkoli sploh vabiš goste v svojo hišo, vedno jih boš dobro postregla ako jim serviraš izborne testenine »**Pekatele**«, zanesljivo prave v ½ kg. originalnih zavojih.

Kmetko-Ribarska Posojilnica in Hranilnica
reg. zadr. z neom. zav. v
BARKOVVLJAH
sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 6%
Vloge so zajamčene z nadesetmilijonsko vrednostjo v nepremičninah
URADNE URE: 8-12 in 14-18
v Barkovljah, Viale Regina Elena 137
Ne hranite denarja doma!

Kupujte vedno le
holandski kakao
DE JONG'S
ki mu gre prvenstvo po pristnosti in kakovosti

SEMENA
detelje, sočljva in cvetlic. Velika izbira cvetlic za vrte, sobane i. t. d. čebulčki dalij, tuberoz, begonij, gladivij i. t. d.

Zemlja in gnojila v več vrstah
Cenik brezplačno. — Odlikovano cvetličarsko in vrtnarsko podjetje
M. GERMAN - TRST
Via Michelangelo 718 - prodajalna Via Roma 3, Tel 12-49

Za cerkve, dvorane, hotele, gostilne

Harmoniji

Klavirji - Pianini - Avtopiani
izvršeni od prvovrstnih tovarn »Pollmann & Weiss«, »Stallberger« itd.
Ugodni plačilni pogoji
PRODAJA — MENJUJE — POSOJA — POPRAVLJA.
Cenik ali proračun na zahtevo zastoj.
Trgovina s klavirji inž. Gino Riosa - Trst, via Valdirivo 24, TELEFON 746.

čevljarnica FORCESSIN
odlikovana v Parizu in Genovi 1924.
z veliko premijo, diploma in zlato svetinjo

Trst **via Cappin 5 pri Sv. Jakobu** Trst

Velikanoč
je tu.
Vsak se rad postavi za praznike z novimi čevlji.
Dobre, elegantno izdelane in po primerni ceni dobiš pri
FORCESSINU!